

درسنامه:

منظور از **ثروت**، **دارایی** افراد است نه درآمد. ثروت یعنی: هرآنچه قابلیت فروش و تبدیل شدن به پول را دارد. **نابرابری اقتصادی** در فضای **جغرافیایی** جلوه گر می شود زیرا منابع، امکانات و خدمات به طور عادلانه توزیع نمی شوند.

نتیجه نابرابری اقتصادی: پدید آمدن ناحیه هایی که از نظر امکانات و تسهیلات و چشم انداز های **جغرافیایی** با یکدیگر **تفاوت** دارند.

مرکز و پیرامون:

در نظام سرمایه داری جهانی، بر اساس روابط و مبادله نابرابری که بین نواحی پدید آمده است، نواحی نقش **مرکز** و **پیرامون** یافته اند.

<p>بر سایر نواحی غالب و مسلط است. پیرامون را استثمار می کند و بر آن سیطره اقتصادی دارد. کانون های سلطه اقتصادی بر جهان هستند. شامل کشور های توسعه یافته صنعتی می شوند که در آمد و ثروت بالایی دارند. برخورداری از صنایع نو و خدمات پیشرفته فناوری بالا و نیروهای ماهر و متخصص زیر ساخت های مناسب برای توسعه اقتصادی سطح بالای زندگی و رفاه اجتماعی</p>	<p>ویژگی های مرکز</p>
---	------------------------------

<p>به لحاظ اقتصادی وابسته به مرکز است. عمدتاً تولید کننده و صادر کننده مواد اولیه و خام است. از نظر توسعه صنعتی و فناوری های نوین در سطح پایین تری قرار دارد. به واردات کالاهای صنعتی از مرکز وابسته اند. کمبود نیروی کار ماهر و متخصص و زیرساخت ها و تجهیزات لازم برای توسعه صنعتی</p>	<p>ویژگی های پیرامون</p>
--	---------------------------------

<p>بین مرکز و پیرامون قرار گرفته است. از نظر اقتصادی قوی تر از کشورهای پیرامون است اما به کشورهای مرکز نرسیده است. نقش واسطه را بین کشورهای مرکز و پیرامون بازی می کند. ساختار اقتصادی و اجتماعی آن دچار تغییر و تحولات صنعتی و فناورانه شده است.</p>	<p>ویژگی های نیمه پیرامون</p>
--	--------------------------------------

جایگاه کشورها به عنوان مرکز و پیرامون در طول زمان ثابت نیست و ممکن است تغییر کند.

تجارت بین المللی و حفاظت از اقتصاد کشورها:

اگر ارزش صادرات یک کشور بیشتر از واردات آن باشد، موازنه تجاری مثبت است.

اگر ارزش واردات بیشتر از صادرات باشد، موازنه منفی است که به آن کسری تجاری می‌گویند.

از جمله کارهایی که کشورها برای برای کاهش تأثیرات منفی خارجی بر صنایع و اقتصاد خود انجام می‌دهند:

۱. وضع تعرفه‌های گمرکی و مالیات بر کالاهای وارداتی
۲. محدود یا ممنوع کردن واردات برخی کالاها در دوره زمانی خاص
۳. تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای

ایجاد مناطق آزاد تجاری

میان کشورهای همسایه شکل می‌گیرد.	اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای
کشورهای عضو این اتحادیه، سعی می‌کنند مالیات و تعرفه‌های گمرکی را بین خودشان کاهش دهند یا بردارند.	
از جمله اتحادیه‌های اقتصادی می‌توان به اکو، آسه آن و نفتا اشاره کرد.	

مناطق آزاد تجاری:

برای توسعه صادرات یک کشور ایجاد می‌شوند.

تولیدکنندگان و صادرکنندگان می‌توانند در این مناطق بدون پرداخت حقوق و عوارض گمرکی یا معافیت‌های مالیاتی به صادرات و واردات و انبارداری کالاها پردازند.

در این مناطق مقررات و قوانین اقتصادی ویژه و متفاوت با دیگر نواحی سرزمین وجود دارد.

برخی صاحب نظران معتقدند که همه مناطق آزاد در رسیدن به هدف خود موفق نبوده اند زیرا در برخی کشورها به پایگاه واردات تبدیل شده اند.

این مناطق اغلب در مجاورت بنادر مهم ایجاد می‌شوند.

تجارت بین‌المللی و حمل و نقل دریایی:

حدود ۹۰٪ تجارت جهانی از نظر وزن کالاهایی که جا به جا می‌شوند، از طریق حمل و نقل دریایی صورت می‌گیرد.

دلایل برتری حمل و نقل دریایی: پایین‌تر بودن هزینه‌ها با وجود وزن زیاد کالاها

قابلیت جابه جایی کالا تا مسافت‌های

دوردست

امروزه بیشتر مبادلات اقتصادی کشورها از طریق کشتی‌های فله بر، کشتی‌های کانتینری، کشتی‌های نفتکش و شناورهای تانکر حمل‌کننده گاز انجام می‌گیرد.

کشتی‌های بزرگ کالاها را در بندرهای اصلی و بزرگ تخلیه می‌کنند.

این کالاها توسط کشتی‌ها و شناورهای کوچکتر در بنادر فرعی کشورها توزیع می‌شود.

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir